

REPUBLIKA HRVATSKA
POVJERENIK ZA INFORMIRANJE

KLASA: 008-01/15-01/02
URBROJ: 401-01/21-16-02
Zagreb, 20. svibnja 2016.

Trgovačkim društvima u većinskom
vlasništvu države, lokalnih i
regionalnih jedinica

PREDMET: Uputa za objavu godišnjeg izvješća o poslovanju trgovačkih društava u većinskom vlasništvu države, lokalnih i regionalnih jedinica prema Akcijskom planu Partnerstva za otvorenu vlast 2014.-2016.

- uputa, daje se

Poštovani,

Partnerstvo za otvorenu vlast, kao multilateralnu inicijativu čiji je cilj osigurati konkretan napredak na području transparentnosti i otvorenosti rada tijela javne vlasti, uključivanja i osnaživanja građana i civilnog društva, borbe protiv korupcije te korištenja novih tehnologija za poboljšanje kvalitete usluga koje javna uprava pruža građanima, Republika Hrvatska provodi temeljem **Akcijskog plana za razdoblje od 2014. do 2016. godine**, koji pod mjerom 4., Fiskalna transparentnost, donosi dvije aktivnosti čiji je nositelj provedbe Povjerenica za informiranje te sunositelj Državni ured za upravljanje državnom imovinom, a odnose se na objavu godišnjih izvješća o poslovanju **trgovačkih društava u većinskom vlasništvu države, lokalnih i regionalnih jedinica**. Naime, fiskalnom transparentnošću građanima se osigurava pristup informacijama koje su im potrebne kako bi mogli ocijeniti odluke koje tijela javne vlasti donose, kroz praćenje i analizu tih informacija, što znači da je upravo fiskalna transparentnost ključna za ostvarenje načela dobrog upravljanja te za uspješan i održiv gospodarski razvoj. Objavom navedenih podataka trgovačka društva poboljšavaju transparentnost vlastitog poslovanja, kao i vjerodostojnost, otvorenost te odgovornost prema građanima i javnosti općenito, koja mora biti upoznata s ključnim fiskalnim informacijama.

Sukladno aktivnosti pod rednim brojem 4.6., Povjerenica za informiranje u obvezi je izraditi i objaviti **uputu o načinu, obliku i rokovima za objavu godišnjeg izvješća o poslovanju** predmetnih trgovačkih društava. Na navedenu aktivnost nadovezuje se ona pod rednim brojem 4.7., koja se odnosi na **praćenje redovitosti i potpunosti objavljivanja godišnjih izvješća o poslovanju** trgovačkih društava u većinskom vlasništvu države, lokalnih i regionalnih jedinica, što zahtjeva izradu metodologije praćenja i objavljivanje rezultata praćenja na internetskoj stranici Povjerenice za informiranje.

S obzirom na to da su predmetna trgovačka društva sukladno odredbi članka 5. stavka 1. točke 2. Zakona o pravu na pristup informacijama („Narodne novine“, br. 25/13. i 85/15.) tijela javne vlasti, što znači da su obveznici provedbe navedenog Zakona, valja napomenuti da je objava godišnjih izvješća ujedno i zakonska obveza propisana člankom 10. stavkom 1. točkom 4. Zakona o pravu na pristup informacijama. Naime, tijela javne vlasti

imaju zakonsku obvezu proaktivno objavljivati niz informacija na lako pretraživ način i u strojno čitljivom obliku, a između ostalog, i godišnje planove, programe, strategije, upute, izvješća o radu, financijska izvješća i druge odgovarajuće dokumente koji se odnose na područje rada tijela javne vlasti.

Ova uputa odnosi se na sva trgovačka društva u kojima Republika Hrvatska i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju zasebno ili zajedno većinsko vlasništvo, a njome se razrađuje način, oblik i rokovi za objavu njihovih godišnjih izvješća o poslovanju, sukladno važećim propisima.

I. Oblik godišnjeg izvješća o poslovanju trgovačkog društva

U smislu ove Upute, godišnja izvješća o poslovanju predstavljaju godišnja financijska izvješća koja trgovačka društva, u skladu s važećim Zakonom o računovodstvu dostavljaju Financijskoj agenciji (FINI), odnosno i konsolidirana godišnja financijska izvješća, za trgovačka društva koja su u obvezi dostaviti i konsolidirani izvještaj. Sadržaj godišnjih financijskih izvješća trgovačkih društava definiran je važećim zakonskim i podzakonskim propisima, a obrazac u excel obliku dostupan je za preuzimanje na poveznici <http://www.fina.hr/Default.aspx?sec=915>.

U skladu sa svim gore navedenim, pozivamo Vas da izvješća koja sukladno Zakonu o računovodstvu dostavljate Financijskoj agenciji radi javne objave objavite i na svojim internetskim stranicama, što ujedno predstavlja i obvezu iz članka 10. Zakona o pravu na pristup informacijama, kao i izvršavanje aktivnosti 4.6., propisane Akcijskim planom Partnerstva za otvorenu vlast 2014.-2016., čije je ostvarivanje kao obvezu preuzela Republika Hrvatska.

Kao informaciju navodimo da su Ministarstvo financija i Državni ured za upravljanje državnom imovinom u studenom 2014. godine izradili i Uputu za izradu i dostavu planova i izvješća o poslovanju trgovačkih društava i drugih pravnih osoba od strateškog i posebnog interesa za Republiku Hrvatsku (Uputa dostupna na linku: <http://www.mfin.hr/adminmax/docs/UPUTA%20ZA%20IZRADU%20I%20DOSTAVU%20PLANOVA%20I%20ZVJESCA%20O%20POSLOVANJU.pdf>), kojom se reguliraju sadržaj i rokovi dostave izvješća o poslovanju (tromjesečna, polugodišnja, devetomjesečna i godišnja izvješća). Državni ured za upravljanje državnom imovinom na temelju prikupljenih izvješća sastavio je i objavio Godišnji izvještaj o poslovanju strateških trgovačkih društava i trgovačkih društava od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku za 2013. i 2014. godinu, kako bi se javnosti i nadležnim tijelima omogućio uvid u njihovo poslovanje s obzirom na učinkovitost ostvarivanja vlasničkih prava Republike Hrvatske, vlasničku politiku kojom se upravljanje obavlja transparentno i odgovorno te nastojanje da trgovačka društva u većoj mjeri uvrste svoje dionice na uređeno tržište kapitala (burze).

S obzirom na to da se navedena Uputa odnosi samo na trgovačka društva u većinskom vlasništvu države i njihovu dostavu u Ministarstvo financija i Državni ured za upravljanje državnom imovinom, uočeno je kako je potrebno izraditi uputu za trgovačka društva u vlasništvu države i ona koja su vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, u smislu ispunjavanja obveze iz Zakona o pravu na pristup informacijama, a kojim se regulira obveza objave istih na internetskim stranicama.

Objavom rezultata poslovanja trgovačkih društava moguće je uočiti postoje li određeni pomaci i trendovi u odnosu na prethodno razdoblje, a te informacije omogućuju i financijske projekcije za duže razdoblje te kvalitetno upravljanje rizicima poslovanja unutar godine. Ipak, nekoliko trgovačkih društava nije dostavilo sve tražene podatke o svom poslovanju, pozivajući se na poslovnu tajnu. Međutim, poslovnu tajnu, prema članku 19. Zakona o zaštiti tajnosti podataka („Narodne novine“, br. 108/96.), predstavljaju podaci koji su kao poslovna tajna određeni zakonom, drugim propisom ili općim aktom trgovačkog društva, ustanove ili druge pravne osobe, a koji

predstavljaju proizvodnu tajnu, rezultate istraživačkog ili konstrukcijskog rada te druge podatke zbog čijeg bi priopćavanja neovlaštenoj osobi mogle nastupiti štetne posljedice za njezine gospodarske interese. U skladu s gore spomenutim Zakonom, općim aktom se ne može odrediti da se svi podaci koji se odnose na poslovanje pravne osobe smatraju poslovnom tajnom, niti se poslovnom tajnom mogu odrediti podaci čije priopćavanje nije razložno protivno interesima te pravne osobe. Poslovnom tajnom ne mogu se odrediti podaci koji su od značenja za poslovno povezivanje pravnih osoba niti podaci koji se odnose na zaštićeno tehničko unapređenje, otkriće ili pronalazak. Iz citiranih odredbi proizlazi kako se ne može bilo koja informacija proglašiti poslovnom tajnom te kako će trgovačka društva, kao tijela javne vlasti, teško moći pravdati bilo kakvo namjerno prikrivanje informacija o svom poslovanju koje su od interesa javnosti.

II. Način objave godišnjeg izvješća o poslovanju trgovačkog društva

Trgovačka društva u većinskom vlasništvu države, lokalnih i regionalnih jedinica obvezna su na vlastitim internetskim stranicama objaviti godišnje izvješće o poslovanju, a u skladu s člankom 10. Zakona o pravu na pristup informacijama. Navedeni Zakon propisuje da informacije moraju biti objavljene na **lako pretraživ način** i u **strojno čitljivom obliku**, što znači da predmetno izvješće mora biti lako dostupno i lako razumljivo te sadržajno i tehnički prilagođeno korisnicima, odnosno građanima. Osim vidljivosti objavljenog izvješća na određenoj internetskoj stranici, vrlo je bitan i format u kojem će ono biti objavljeno. Strojno čitljiv oblik Zakonom o pravu na pristup informacijama je definiran kao oblik datoteke strukturiran tako da ga programska aplikacija može lako identificirati, prepoznati i iz njega izdvojiti određene podatke, uključujući pojedinačne podatke i njihovu unutarnju strukturu. Dakle, trgovačka društva obuhvaćena ovom uputom trebaju izvješća objavljivati u strojno čitljivom obliku, predviđenom za ponovnu uporabu, poput excela i sličnih oblika, kao što su XLS, CSV, XML, ASCII, JSON, RDF i dr.

Trgovačka društva koja nemaju vlastite internetske stranice nisu oslobođena navedene obveze već su ona, dok ne steknu uvjete za pokretanje iste, obvezna objavljivati izvješća o poslovanju na stranicama tijela javne vlasti koja su ih osnovala. Preporuka je da tijela javne vlasti formiraju podstranicu za trgovačko društvo koje nema vlastitu internetsku stranicu. U tom slučaju trgovačko društvo čije se informacije objavljuju samo snosi odgovornost za točnost, potpunost i obvezu ažuriranja informacija.

III. Rokovi za objavu godišnjeg izvješća o poslovanju trgovačkog društva

Rokovi za objavu godišnjih financijskih izvješća trgovačkog društva također su propisani važećim propisima, točnije, člankom 30. Zakona o računovodstvu određeno je u kojim zakonskim rokovima obveznici sastavljanja i predaje godišnjih izvještaja moraju u Registar godišnjih financijskih izvještaja podnijeti godišnji izvještaj i drugu propisanu dokumentaciju, u svrhu javne objave.

S obzirom na sve navedeno, Povjerenica za informiranje upućuje Vas da u skladu sa zakonskim obvezama iz Zakona o pravu na pristup informacijama i Zakona o računovodstvu, objavite godišnja financijska izvješća trgovačkog društva na gore opisan način i u zakonski propisanom obliku u sljedećim rokovima:

- Godišnje financijsko izvješće za 2013. i 2014. godinu – ODMAH, a najkasnije do **1. srpnja 2016. godine**
- Godišnje financijsko izvješće za 2015. godinu – ODMAH, a najkasnije do **1. listopada 2016. godine**

Poštivanje preporučenih rokova od iznimne je važnosti jer se postavlja kao preduvjet za ostvarenje aktivnosti 4.7., odnosno za praćenje redovitosti i potpunosti objavljivanja predmetnih izvješća. Ovim putem Vas obavještavamo kako će se praćenje objave godišnjih financijskih izvješća trgovačkog društva za 2013. i 2014. godinu pratiti tijekom srpnja i kolovoza, a onih za 2015. godinu tijekom listopada 2016. godine.

Prilikom praćenja, Povjerenica za informiranje provjeravat će je li godišnje financijsko izvješće objavljeno u skladu s uputama te će rezultate istoga objaviti na internetskoj stranici www.pristupinfo.hr

S poštovanjem,

POVJERENICA ZA INFORMIRANJE
Anamarija Musa
dr.sc. Anamarija Musa, dipl.iur.